

مطالعات زبان و ادبیات

تهران - خرداد ۱۳۹۷

بررسی انواع شخصیت در داستان پری دریایی کوچولو از هانس کریستیان آندرسن

دکتر سولماز مظفری، پگاه حاجت دار

مدرس دانشگاه فرهنگیان، شیراز، ایران s_mozafari۸۶۷۳@yahoo.com

دانشجوی علوم تربیتی، آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان شیراز، ایران

چکیده

داستان یکی از قالب های نوشتاری مهم است که در گذشته و کنون مورد توجه بسیاری از نویسندگان قرار گرفته است. هر داستان دارای عناصری است که نویسنده در خلق آن باید به هر کدام از این عناصر توجه نماید و مازم به رعایت آنهاست. یکی از این عناصر شخصیت است که خالق داستان با توجه به کیفیت روحی و اخلاقی آن را خلق می کند. شخصیت دارای انواعی است از جمله ایستا، پویا، قهرمان، ضد قهرمان و .... داستان های ادبیات کودک و نوجوان نیز از این عناصر خالی نیست. پژوهشگران در صدد هستند در داستان پری دریایی کوچولو یکی از آثار مطرح هانس کریستیان آندرسن انواع شخصیت داستانی را مورد بررسی قرار دهد. مطابق با پژوهش های این جستار توصیفی می توان انواع شخصیت های داستانی را مشاهده کرد.

کلید واژگان: شخصیت، ادبیات کودک و نوجوان، پری دریایی کوچولو

۱- مقدمه

شخصیت یکی از عناصر اصلی داستان است که در این پژوهش سعی بر این شده است که تعریف های مختلفی از آن و انواع آن مورد بررسی قرار گیرد. اشخاص ساخته شده ای (مخلوقی) را که در داستان (قصه ، رمانس ، داستان کوتاه و رمان) و نمایشنامه و... ظاهر می شوند، شخصیت می نامند. شخصیت ؛ در اثر روایتی یا نمایشی ، فردی است که کیفیت روانی و اخلاقی او ، در عمل او آنچه می گوید و می کند ، وجود داشته باشد. (میر صادقی، ۱۳۹۴ ، ۱۲۲) خلق شخصیت های داستان که نویسنده هر یک را با خصوصیات اخلاقی و روحی معینی در دنیای داستان و نمایشنامه می آفریند، شخصیت پردازی می خوانند. انگیزه رفتار و گفتار اشخاص ساخته شده همه از خصوصیات خلقی و روانی آن ها مایه می گیرد. (داد ، ۱۳۸۵ : ۳۰۳) انواع شخصیت ها عبارتند از : ایستا ، پویا ، فردی ، قالبی ، قراردادی ، کلی ، نوعی ، تمثیلی ، نمادین و همه جانبه.